

POSTANOWIENIE

Dnia 17 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Grubba (przewodniczący)

SSN Krzysztof Cesarz (sprawozdawca)

SSN Michał Laskowski

w sprawie K. K.

skazanego z art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i w zw. z art. 65 k.k. i innych
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 17 stycznia 2017 r.

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania
zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego
z dnia 10 lipca 2013 r., sygn. akt II AKa (...),
utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w W.
z dnia 16 lipca 2012 r., sygn. akt XVIII K (...),
na podstawie art. 544 § 2 k.p.k. i art. 639 k.p.k.

postanowił:

1) oddalić wniosek,

**2) obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania
wznawieniowego.**

UZASADNIENIE

Powołanym wyrokiem Sądu Okręgowego w W. m. in. K. K. został skazany za popełnienie trzech przestępstw:

1) (w pkt. XXX) w dniu 26 października 2001 r. w miejscowości P., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w ramach zorganizowanej grupy

mającej na celu popełnianie przestępstw oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, dokonali kradzieży samochodu osobowego marki BMW nr rej. (...) o wartości 70000 zł na szkodę P. C., po uprzednim użyciu przemocy wobec P. C. oraz grożąc natychmiastowym zamachem na jego życie lub zdrowie, przy użyciu przystawionego do brzucha pokrzywdzonego niebezpiecznego narzędzia w postaci noża, usiłowali zmusić P. C. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez wypłacenie im pieniędzy w kwocie 100000 USD, lecz pokrzywdzony po zabranii mu samochodu nie wypłacił już pieniędzy w kwocie 100000 USD, tj. czynu z art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k. i w zw. z art. 11 § 2 k.k. i w zw. z art. 65 § 1 k.k. – na karę 5 lat pozbawienia wolności;

2) (w pkt. XXXI) latem 2001 roku w W., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z T. W., J. S. i M. W., w ramach zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, po uprzednim użyciu wobec K. Ż. groźby zamachu na życie, doprowadzili go do rozporządzenia mieniem, poprzez wypłacenie im pieniędzy w kwocie 20000,- zł, tj. czynu z art. 282 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. – na karę 4 lat pozbawienia wolności;

3) (w pkt. XXXII) w grudniu 2002 r. w W., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z D. P., J. S. i J. M., w ramach związku mającego na celu popełnienie przestępstwa oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, groźbą zamachu na życie i zdrowie G. Ś., doprowadzili go do rozporządzenia własnym mieniem, poprzez wypłacenie pieniędzy w kwocie 40000,- zł, tj. czynu z art. 282 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. – na karę 4 lat pozbawienia wolności. Sąd Okręgowy uniewinnił oskarżonego od czynu z pkt. XXII aktu oskarżenia z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. i w zw. z art. 65 § 1 k.k. (dokonania latem 2001 r. rozboju na szkodę K. Ż) oraz orzekł karę łączną 5 lat pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny, po rozpoznaniu apelacji m.in. obrońcy K. K., utrzymał wyrok Sądu I instancji w mocy wobec tego oskarżonego.

Postanowieniem z dnia 22 maja 2014 r., II KK 346/13, Sąd Najwyższy oddalił m. in. kasację obrońcy K. K. jako oczywiście bezzasadną.

Obrońca skazanego wniosła na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 lit. a w zw. z art. 542 § 1 i art. 544 § 2 k.p.k. o wznowienie postępowania, uchylenie „ww. wyroku” i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Jej zdaniem, w sprawie pojawiły się „nowe okoliczności w postaci: oświadczenia K. Ż., w którym wskazuje wprost, że K. K. nie popełnił czynu wskazanego w punkcie I wyroku, zeznań P. C. złożonych w sprawie o sygn. akt XVIII K (...), w których wskazuje on, że K. K. nie popełnił czynu wskazanego w pkt. II wyroku oraz uprawomocnienia się wyroku Sądu Okręgowego w W., sygn. akt XVIII K (...) uznającego K. K. za pokrzywdzonego w sprawie przeciwko m.in. J. S. i T. W.”.

Prokurator Prokuratury Krajowej w pisemnej odpowiedzi wniósł o oddalenie wniosku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na brak precyzji w sformułowaniu wniosku. Otóż czyny przypisane K. K. wyrokiem Sądu Okręgowego zostały zamieszczone w jego punktach: XXX (czyn na szkodę P. C.), XXXI (na szkodę K. Ż) oraz XXXII (na szkodę G. Ś.). Oferowane przez obronę nowe fakty i dowody nie mogą zatem dotyczyć czynów wskazanych w punktach „I” i „II” wyroku Sądu Okręgowego, albowiem punkty te dotyczą czynów przypisanych M. B., a nie K. K. Zatem oświadczenie K. Ż. ma dotyczyć czynu z pkt. XXXI, zaś dowód z zeznań P. C. – czynu z pkt. XXX wyroku Sądu I instancji. Z wniosku nie wynika natomiast, o niepopelnieniu którego czynu przez K. K. ma świadczyć wyrok Sądu Okręgowego w W., sygn. akt XVIII K (...).

Dopiero tak uporządkowane żądanie obrońcy może być przedmiotem dalszej oceny ze strony Sądu Najwyższego. Wniosek okazał się jednak oczywiście bezzasadny.

W myśl wskazanej w nim podstawy z art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., postępowanie wznowia się, jeżeli po wydaniu wyroku ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące w szczególności na to, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa. Sąd w sprawie o wznowienie postępowania nie dokonuje na nowo oceny zebranych w toku procesu dowodów i poprawności

przyjętych w oparciu o nie ustaleń faktycznych będących podstawą prawomocnego wyroku, ani oceny zasadności orzeczenia sądu pierwszej instancji, tak jak to się czyni w ramach kontroli instancyjnej, ale jest uprawniony zbadać tylko, czy ujawniły się nowe fakty lub dowody, wykazujące na znaczne prawdopodobieństwo wadliwości wyroku skazującego (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2013 r., V KO 71/13, LEX nr 1400598).

We wniosku nie wskazano jednak żadnych nowych faktów ani dowodów przemawiających za tym, że skazany nie popełnił czynu, albo czyn nie stanowił przestępstwa.

Zeznania P. C., wbrew sugestii zawartej we wniosku, nie zostały złożone w innym postępowaniu, ale w sprawie stanowiącej obecnie przedmiot wniosku o wznowienie, tj. Sądu Okręgowego w W., XVIII K (...) – na rozprawie w dniu 20 stycznia 2010 r. i w postępowaniu przygotowawczym. W oczywisty zatem sposób nie spełniają wymogu *de novis* wynikającego z art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., na który powołuje się obrońca. Wniosek w tej części zmierza wyłącznie do poddania tych depozycji ponownej ocenie, co jest niedopuszczalne w postępowaniu wznowieniowym.

Pisemne oświadczenie pochodzące od osoby wcześniej przesłuchanej w pierwotnym postępowaniu może wprawdzie spełniać kryteria „nowego dowodu” (z dokumentu), ale wymaga to oceny wiarygodności jego autora, szczególnie, że był on już przesłuchany w charakterze świadka lub współoskarżonego w postępowaniu zakończonym prawomocnym orzeczeniem. Jednym z warunków zasadności wniosku jest, by okoliczności podane w pisemnym oświadczeniu wpływały na prawidłowość dokonanej analizy materiału dowodowego w pierwotnym postępowaniu z punktu widzenia podstaw wznowienia postępowania.

K. Ż. został przesłuchany w toku postępowania, a wiarygodność i znaczenie jego zeznań były przedmiotem analizy Sądów obu instancji w kontekście całokształtu dowodów przeprowadzonych w sprawie. Nie obciążał skazanego stosowaniem przemocy czy gróźb, a jego depozycje stały się zresztą podstawą do uniewinnienia K. K. od zarzutu XXII a/o dokonania rozboju na szkodę tego

pokrzywdzonego. Świadek potwierdził, w odniesieniu do czynu z pkt. XXXI, obecność oskarżonego jako kierowcy samochodu przewożącego K. Ż. na kamienną plażę nad Wisłą. W tym zakresie treść ogólnikowego oświadczenia K. Ż. koresponduje z jego wcześniejszymi zeznaniami. Nie można więc przyjąć, że załączając oświadczenie pokrzywdzonego złożone po uprawomocnieniu się wyroku skazującego, autor wniosku przedstawił nowy dowód, nie znany przedtem sądowi, który podważałby prawidłowość ustaleń będących podstawą wydania prawomocnego wyroku.

Z „nowych faktów lub dowodów”, o których mowa z art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k., ma wynikać przede wszystkim przeciwieństwo tego, co ustalone zostało dowodami przeprowadzonymi w sprawie, a nie jakakolwiek inna okoliczność, chociażby była ona podmiotowo związana z osobą skazanego. Wyrok Sądu Okręgowego w W., który zapadł w sprawie o sygn. akt XVIII K (...) dostarcza wprowadzie nowych faktów, ale nie świadczą one o tym, że K. K. nie popełnił przypisanych mu czynów. Z faktu skazania w tym postępowaniu J. S. i T. W., nie wynika, że wnioskodawca nie popełnił przestępstw, których dotyczy wnioski o wznowienie. Wyrok ten dowodzi jedynie tego, że osoby, z którymi K. K. współdziałał przy dokonywaniu prawomocnie przypisanych mu przestępstw, zostały skazane także za popełnienie innych czynów, w tym – na szkodę wnioskodawcy. Fakt ten nie realizuje więc przesłanki określonej w art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. a potwierdzać może jedynie wskazywaną przez prokuratora notoryjność, że w realiach funkcjonowania grupy, o której mowa w art. 258 k.k. spotykane jest popełnianie przestępstw jednych członków grupy wobec innych. Z okoliczności tej nie można jednak bezpośrednio wnioskować o błędności wyroku skazującego członka grupy za przestępstwa dokonane wspólnie z nimi, szczególnie – na szkodę osób spoza przestępczego kręgu.

Z przytoczonych względów oddalono wniosek jako oczywiście bezzasadny, a kosztami postępowania obciążono wnioskodawcę, nie znajdując podstaw do zwolnienia z obowiązku ich poniesienia.

r.g.

